

Giấy phép cư trú cho mục đích làm công việc đòi hỏi có trình độ chuyên môn

Thông tin về yêu cầu, quyền lợi và thủ tục xin cấp giấy phép

Luật nhập cư cho lao động có tay nghề của Đức, có hiệu lực từ tháng 3 năm 2020, mang tới cơ hội mới cho lao động có tay nghề đến từ các nước không thuộc EU (Liên minh Châu Âu) tới Đức làm việc. Luật áp dụng cho cả lao động có bằng đào tạo nghề cũng như bằng cấp hàn lâm.

Yêu cầu

Lao động có tay nghề có nguyện vọng làm việc tại Đức, cần đáp ứng những yêu cầu sau để được cấp thị thực:

- **Bằng đào tạo nghề** hoặc **bằng đại học**
- Đối với các nghề thuộc diện cần chứng chỉ hành nghề tại Đức: **giấy công nhận văn bằng** thể hiện trình độ hoàn toàn tương đương và **giấy phép hành nghề**
- Đối với các nghề thuộc diện không cần chứng chỉ hành nghề tại Đức yêu cầu đào tạo nghề có: **giấy công nhận văn bằng** thể hiện trình độ hoàn toàn tương đương
- Đối với các nghề thuộc diện không cần chứng chỉ hành nghề tại Đức yêu cầu bằng đại học: **kết quả đánh giá văn bằng**
- Không có yêu cầu cụ thể chứng minh **trình độ tiếng Đức** (ngoại trừ một số nghề thuộc diện cần chứng chỉ hành nghề tại Đức, cơ quan có thẩm quyền địa phương sẽ quyết định có yêu cầu trình độ tiếng Đức hay không); nói chung, bên tuyển dụng có trách nhiệm kiểm tra xem trình độ tiếng Đức của ứng viên có phù hợp hay không
- **Hợp đồng lao động** hoặc **thư tuyển dụng** phù hợp với trình độ chuyên môn; được phép làm một nghề liên quan tới trình độ chuyên môn (ví dụ một thợ làm bánh mì cũng được phép làm công việc thợ bánh ngọt ở Đức)
- Hợp đồng lao động hoặc thư tuyển dụng với **mức lương tối thiểu** là 46.860 Euro/năm (2021) nếu Quý vị trên 45 tuổi
- **Được sự chấp thuận của Cơ quan Lao động Liên bang Đức** liên quan tới điều kiện làm việc và sự phù hợp về trình độ chuyên môn

Quyền lợi

Nếu đáp ứng được những yêu cầu kể trên, Quý vị có thể:

- Nhận **giấy phép cư trú** cho mục đích làm một công việc yêu cầu trình độ chuyên môn với thời hạn lên tới 4 năm – hoặc ngắn hơn nếu hợp đồng lao động có thời hạn dưới 4 năm
- Xin cấp **giấy phép cư trú** cho **vợ/chồng và con cái** (dưới 18 tuổi) nếu Quý vị đáp ứng những yêu cầu sau:
 - Chỗ ở đủ rộng cho Quý vị và gia đình
 - Có đủ khả năng tài chính trang trải chi phí sinh hoạt cho bản thân và gia đình
 - Vợ/chồng của Quý vị có bằng chứng về trình độ tiếng Đức mức cơ bản
- Xin cấp **thẻ định cư lâu dài** sau 4 năm nếu Quý vị đáp ứng những yêu cầu sau:
 - Có một công việc yêu cầu trình độ chuyên môn hợp đồng ít nhất 48 tháng

- Liên tục đóng bảo hiểm hưu trí Đức trong 48 tháng gần đây
- Có đủ khả năng tài chính trang trải chi phí sinh hoạt và có chỗ ở đủ rộng
- Có đủ trình độ tiếng Đức (tối thiểu B1), có kiến thức cơ bản về hệ thống luật pháp và xã hội của Đức

Bốn bước cần thực hiện

1. Công nhận văn bằng

Lao động có tay nghề từ các nước không thuộc EU muốn làm việc tại Đức phải chứng minh trình độ chuyên môn của mình **hoàn toàn tương đương/có thể so sánh** với nghề tham chiếu của Đức. Nếu Quý vị muốn làm một việc yêu cầu bằng đào tạo nghề hoặc một nghề thuộc diện cần chứng chỉ hành nghề yêu cầu bằng đại học, Quý vị phải trải qua **thủ tục công nhận văn bằng**. Để được cấp **giấy công nhận văn bằng**, đề nghị Quý vị liên hệ với “Cơ quan trung ương về công nhận chuyên môn nghề nghiệp” (ZSBA) thông qua hotline trên trang “Sống và làm việc tại Đức” (Working and living in Germany). Nhân viên tư vấn của ZSBA sẽ hỗ trợ Quý vị xác định đúng nghề tham chiếu tại Đức, chuẩn bị hồ sơ giấy tờ và xác định cơ quan công nhận văn bằng có thẩm quyền nhận hồ sơ xin công nhận văn bằng của Quý vị. Phí xin công nhận văn bằng dao động từ 100 tới 600 Euro và thời gian chờ nhận kết quả có thể kéo dài tới 4 tháng. Chỉ khi giấy công nhận thể hiện văn bằng của Quý vị hoàn toàn tương đương với văn bằng của Đức, Quý vị mới có thể đệ đơn xin giấy phép cư trú mục đích làm một công việc cần trình độ chuyên môn.

Trang web “Công nhận văn bằng tại Đức”

www.anererkennung-in-deutschland.de/html/en/index.php

Hotline “Sống và làm việc tại Đức”

+49 30 1815 1111

Nếu muốn làm một nghề thuộc diện không cần chứng chỉ hành nghề yêu cầu có bằng đại học, Quý vị sẽ không phải thực hiện thủ tục công nhận văn bằng kể trên. Tuy nhiên Quý vị phải chứng minh bằng đại học của mình có giá trị tương đương với bằng đại học của Đức thông qua **một bài đánh giá mức độ tương đương**. Bước đầu tiên, Quý vị nên kiểm tra xem bằng đại học của mình có được xếp hạng trong cơ sở dữ liệu “Công nhận và đánh giá văn bằng nước ngoài” (ANABIN) hay không. Nếu ANABIN xác nhận bằng đại học của Quý vị có giá trị tương đương với bằng đại học tham chiếu của Đức thì Quý vị chỉ cần bản in kết quả đánh giá này là đủ.

Nếu bằng đại học của Quý vị không có trong cơ sở dữ liệu ANABIN, Quý vị phải đệ **đơn xin đánh giá văn bằng** cá nhân tại “Cơ quan trung ương về giáo dục và đào tạo nước ngoài” (ZAB). Quý vị có thể đệ đơn online, lệ phí là 200 Euro.

Cơ sở dữ liệu ANABIN: Công nhận và đánh giá văn bằng nước ngoài

>> trang web chỉ có tiếng Đức www.anabin.kmk.org

ZAB: Đánh giá văn bằng cá nhân

www.kmk.org/kmk/information-in-english.html

2. Trình độ tiếng Đức

Chỉ bắt buộc chứng minh trình độ tiếng Đức trong một số trường hợp nhất định (ví dụ với một số nghề thuộc diện cần chứng chỉ hành nghề tại Đức). Tuy nhiên, Quý vị nên ít nhất có trình độ tiếng Đức mức cơ bản để thuận tiện hơn trong công việc cũng như hòa nhập thành công vào cuộc sống tại Đức. Ở nhiều nước có nhiều trung tâm ngoại ngữ khác nhau tổ chức **các khóa học tiếng Đức** (hầu hết đều thu học phí). Dưới đây là một số ít các trung tâm ngoại ngữ tổ chức các khóa học và các kì thi lấy chứng chỉ tiếng Đức được các cơ quan có thẩm quyền Đức công nhận.

Chứng chỉ tiếng Đức của viện Goethe

www.goethe.de/en/

Chứng chỉ tiếng Đức của Áo ÖSD

www.osd.at/en/

Chứng chỉ ngôn ngữ châu Âu TELC

www.telc.net/en

3. Hợp đồng lao động/Thư tuyển dụng

Có rất nhiều kênh trực tuyến dành cho những người đang tìm kiếm việc làm ở Đức. **Sàn giao dịch việc làm** trực tuyến lớn nhất Đức là sàn giao dịch việc làm của Cơ quan Lao động Liên bang Đức. Nếu muốn xin việc, Quý vị thường phải nộp cho nhà tuyển dụng những giấy tờ sau:

- Thư bày tỏ nguyện vọng, nêu rõ vì sao Quý vị quan tâm tới vị trí công việc
- Sơ yếu lý lịch, tốt nhất nên sử dụng mẫu của Europass
- Bằng cấp do (các) cơ sở giáo dục Quý vị từng theo học cấp
- Xác nhận công tác của bên sử dụng lao động cũ (nếu có)

Khi đã tìm được việc, bên tuyển dụng của Quý vị cần khai bản **Tuyên bố về quan hệ lao động** trong đó nêu rõ thông tin về chức năng và nhiệm vụ của người lao động, thời gian làm việc và mức lương cũng như một số thông tin chi tiết khác. Cần phải có bản khai này vì Cơ quan Lao động Liên bang sẽ tiến hành kiểm tra xem điều kiện làm việc có đủ tiêu chuẩn và trình độ chuyên môn của Quý vị có phù hợp với vị trí công việc hay không.

Sàn giao dịch việc làm của Cơ quan Lao động Liên bang Đức >> trang web chỉ có tiếng Đức

www.jobboerse.arbeitsagentur.de

Sàn giao dịch việc làm trên trang “Make it in Germany”

www.make-it-in-germany.com/en/jobs/job-listings

Mẫu “Tuyên bố về quan hệ lao động” >> trang web chỉ có tiếng Đức

www.arbeitsagentur.de/weiterleitung/1478916163404

4. Xin thị thực

Trước khi tới Đức để làm việc với tư cách là lao động có tay nghề từ các nước không thuộc EU, Quý vị phải có **thị thực**. Trên trang web của cơ quan đại diện ngoại giao Đức có công cụ “visa navigator” giúp ứng viên tự kiểm tra xem mình cần loại thị thực nào.

Trước tiên, Quý vị phải xin lịch hẹn với **Cơ quan đại diện ngoại giao của Đức** (đại sứ quán hoặc tổng lãnh sự quán). Khi tới nộp đơn xin thị thực, Quý vị phải mang theo bản sao công chứng và bản dịch của những giấy tờ cần thiết cho giấy phép cư trú mục đích làm một công việc yêu cầu trình độ chuyên môn (xem các yêu cầu được liệt kê ở trên) và các giấy tờ sau:

- Tờ khai xin cấp thị thực đã điền đầy đủ thông tin và kí tên
- Ảnh hộ chiếu sinh trắc học
- Hộ chiếu có giá trị sử dụng
- Bằng chứng về bảo hiểm y tế
- Lệ phí thị thực

Cơ quan đại diện ngoại giao của Đức sẽ xét đơn xin thị thực của Quý vị và nếu cần sẽ yêu cầu Cơ quan Lao động Liên bang phê duyệt. Thời gian đợi kết quả xét thị thực có sự khác biệt giữa các địa phương.

Công cụ “Visa navigator” của Cơ quan đại diện ngoại giao Đức

www.visa.diplo.de/en/index.html#/vib

Các quy định về thị thực của Cơ quan đại diện ngoại giao Đức

www.auswaertiges-amt.de/en/einreiseundaufenthalt/-/215870

Lưu ý: Nếu đã có thư tuyển dụng cụ thể, Quý vị có thể ủy quyền cho bên tuyển dụng Đức đệ đơn xin áp dụng **thủ tục rút gọn**. Quy trình này mới được đưa vào nhằm giúp đẩy nhanh các thủ tục hành chính khi Quý vị xin công nhận văn bằng cũng như xin thị thực. Lệ phí xin đẩy nhanh thủ tục là 411 Euro và do bên sử dụng lao động thanh toán.

Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ)

Với tư cách là một cơ quan liên bang, GIZ hỗ trợ chính phủ Đức đạt được các mục tiêu trong hợp tác quốc tế hướng tới phát triển bền vững.

Chịu trách nhiệm XB:
Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ)

Trụ sở
Bonn và Eschborn, Đức

Chương trình Di cư và Ngoại kiều
Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5
65760 Eschborn
Đức

ĐT +49 61 96 79-0
Fax +49 61 96 79-11 15

info@giz.de
www.giz.de

Tác giả:
Isabel K. Schäfer (AMBERO Consulting GmbH)

Ảnh:
© Shutterstock

Eschborn, 04/2021

Mọi thông tin trong tài liệu này được xây dựng và kiểm tra dựa trên tất cả sự hiểu biết của chúng tôi. Tuy nhiên, không thể đảm bảo tất cả thông tin đều hoàn toàn cập nhật, chính xác và toàn diện. Ngoài ra, trách nhiệm về nội dung của các trang web được trích dẫn thuộc về bên thứ ba có liên quan.